

VESTRE LANDSRET
DOM
afsagt den 26. juni 2020

Sag BS-634/2019-VLR
(1. afdeling)

A

(advokat Flemming Elbæk)

mod

Planklagenævnet
(advokat Britta Moll Bown)

Retten i Hjørring har den 11. december 2018 afsagt dom i 1. instans (sag BS-19930/2018-HJO).

Landsdommerne Hanne Harritz Pedersen, Eva Staal og Jens Røn har deltaget i ankesagens afgørelse.

Ankesagen er behandlet på skriftligt grundlag, jf. retsplejelovens § 387, stk. 1.

Påstande

Appellanten, A, har gentaget sin påstand for byretten om, at Planklagenævnets afgørelse af 24. april 2018, j.nr. NMK-33-04539, hjemvises til fornyet behandling.

Indstævnte, Planklagenævnet, har påstået dommen stadfæstet.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten.

A har yderligere anført, at hun også er klageberettiget som følge af hensynet til investeringssikkerhed. Planlovens detailhandelsregler har bl.a. til formål at fremme private investeringer i bymidten og sikre en øget grad af investeringssikkerhed. En plan, som påvirker detailhandlen i bymidten som i nærværende sag, indebærer derfor, at beboere og erhvervsdrivende i bymidten er klageberettigede, og kravet om tilknytning til planområdet forudsætter ikke, at der udøves detailhandel eller en bestemt aktivitet fra de berørte ejendomme. Kredsen af klageberettigede skal afgrænses i overensstemmelse med Århuskonventionens artikel 9, stk. 2, hvorefter medlemmer af den berørte offentlighed, som har en tilstrækkelig interesse, skal sikres adgang til at få prøvet en afgørelse på miljøområdet. A har i vid udstrækning deltaget aktivt i planprocessen forud for kommunens vedtagelse af planerne og har været så involveret, at hun er en del af den berørte offentlighed med klageadgang. Det skal også indgå i vurderingen, at kommuneplanens detailhandelsstruktur ændres. Klageadgang efter planlovens § 59 forudsætter ikke, at klageren har en væsentlig individuel interesse i sagen, svarende til de almindelige partsbetinger, når det drejer sig om klager over lokal- og kommuneplaner.

Planklagenævnet har heroverfor anført, at klagen til nævnet var indgivet af A som privatperson og ikke på vegne af selskaberne. Hensynet til investeringssikkerhed adskiller sig ikke væsentligt fra hensynet til øget konkurrence, og de konkrete investeringer i ejendomme i Sæby giver ikke A en forventning om en bestemt fremtidig planlægning til butiksførmål. Det er ikke afgørende for spørgsmålet om klageberettigelse, om en borger har deltaget aktivt i tilblivelsen af plangrundlaget, og Århus-konventionen fører ikke til, at A er klageberettiget. Den berørte offentlighed, herunder de personer, virksomheder og lokale foreninger, som er tilstrækkeligt berørt af planerne, har haft mulighed for at klage. Det forhold, at planområdet ændres fra erhverv til lokalcenter, medfører heller ikke, at A er klageberettiget. Efter afgørelsen i denne sag har nævnet ændret praksis, således at der alene stilles krav om, at en klager har en væsentlig interesse i sager som nærværende. Dette fører imidlertid ikke til en anden vurdering af denne sag, hvor A ikke i planlovens forstand har en væsentlig interesse i lokalplanen.

Landsrettens begrundelse og resultat

Efter planlovens § 59, stk. 1, er erhvervsministeren og i øvrigt enhver med retlig interesse i sagens udfald klageberettigede.

Som anført i Planklagenævnets afgørelse anses en ganske vid personkreds for at være klageberettigede i sager om tilvejebringelse af planer og i sager om lokalplanligt. Dette må ses i sammenhæng med det centrale hensyn i planloven om inddragelse af offentligheden i planprocessen, jf. planlovens § 1, stk. 2, nr. 6.

En tilknytning til det pågældende lokalområde som f.eks. grundejer, beboer eller erhvervsdrivende anses normalt for tilstrækkeligt til, at den pågældende er klageberettiget. Hvis en klager ikke bor eller er erhvervsdrivende inden for planområdet, må der foretages en konkret vurdering af den enkelte sag, hvor bl.a. afstanden til klagerens ejendom mv. og tilknytningen til planområdet i øvrigt indgår i vurderingen. En ideel interesse i overholdelse af planloven indebærer ikke, at en klager kan anses for klageberettiget.

Det er oplyst, at Planklagenævnet efter afgørelsen i denne sag har ændret praksis, således at der alene stilles krav om, at klager har en væsentlig interesse i sagen og ikke en væsentlig individuel interesse.

Kommuneplantillægget og lokalplanen, som denne sag angår, indebærer, at der i Sæby udlægges et nyt rammeområde, hvor den overordnede anvendelse er udlagt til lokalcenter, og at der inden for området må etableres bebyggelse til én dagligvarebutik.

A er ikke grundejer, beboer eller erhvervsdrivende i det lokalområde, som planerne vedrører. Spørgsmålet er herefter, om A efter en samlet konkret vurdering i øvrigt må anses for at have en retlig interesse i planerne, således at hun må anses for klageberettiget.

A bor ca. 2 km i fugleflugtslinje fra planområdet. Som beboer i Sæby kan hun ikke anses for at være berørt af planerne på en måde, som adskiller sig væsentligt fra påvirkningen for et meget betydeligt antal beboere og dermed en meget vid kreds af borgere i området.

A er direktør og eneanpartshaver i selskaberne X og X, som udlejer ejendomme til boliger og erhverv i Sæby. Selskaberne driver efter det oplyste ikke virksomhed med dagligvarehandel eller lignende.

Efter det oplyste ejer det sidstnævnte selskab tre ejendomme med bolig- og erhvervslejemål, som ligger ca. 1,5 og 1,7 km i fugleflugtslinje fra lokalplanområdet. Selskabet ejer endvidere ejendommen adresse i Sæby, der er udlejet til dagligvarekæden REMA 1000. Denne ejendom ligger ca. 760 meter i fugleflugtslinje fra lokalplanområdet. A indgår efter det oplyste ikke i ejerkredsen eller ledelsen af REMA1000-butikken, som drives i de udlejede lokaler.

A har forklaret, at hun har klaget som privatperson og ikke på vegne af selskaberne, da det er hende, som gerne vil klage. Dette udelukker dog ikke, at det kan indgå i den samlede vurdering af spørgsmålet om klageberetti-

gelse, at A som eneanpartshaver har en væsentlig interesse i selskaberne og deres aktiviteter.

Efter Århus-konventionens artikel 9, stk. 2, skal hver part, inden for rammerne af dens nationale lovgivning, sikre, at medlemmer af den berørte offentlighed som har tilstrækkelig interesse, har adgang til klage og domstolsprøvelse. Efter bestemmelsen fastsættes det i overensstemmelse med kravene i national ret, hvad der udgør tilstrækkelig interesse. Ved lov nr. 447 af 31. maj 2000 blev der med henblik på at gennemføre Århus-konventionen i dansk ret indsat en bestemmelse i planlovens § 59, stk. 2, om klageadgang for visse landsdækkende foreninger mv. Der blev ikke i øvrigt ændret i reglerne om klageadgang efter planloven, jf. herved også lovforslag nr. L 170 af 20. januar 2000, de almindelige bemærkninger pkt. 3.6.

Det, der er anført af A om Århus-konventionen, kan på denne baggrund ikke i sig selv føre til, at hun kan anses for klageberettiget i nærværende sag. Det forhold, at hun har deltaget aktivt i processen forud for kommunens endelige vedtagelse af planerne, indebærer heller ikke i sig selv, at hun kan anses for klageberettiget.

Efter det ovenfor anførte og efter sagens oplysninger i øvrigt finder landsretten efter en samlet vurdering, at A ikke kan anses for at have en sådan væsentlig interesse i planerne, at hun efter planlovens § 59, stk. 1, har en retlig interesse i sagens udfald. A er dermed ikke klageberettiget, og landsretten stadfæster herefter dommen.

Efter sagens udfald skal A i sagsomkostninger for landsretten betale 35.000 kr. til Planklagenævnet til dækning af udgifter til advokatbistand inkl. moms. Ved fastsættelsen af beløbet er der taget hensyn til sagens omfang og karakter, og at ankesagen har været behandlet på skriftligt grundlag.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal A inden 14 dage betale 35.000 kr. til Planklagenævnet. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.